

Rada
Európskej únie

V Bruseli 17. decembra 2020
(OR. en)

14168/20

ENV 821
FIN 972
AGRI 483
PESTICIDE 51
PHYTOSAN 34

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od: Generálny sekretariát Rady
Dátum: 17. decembra 2020
Komu: Delegácie

Č. predch. dok.: 13677/2020 + ADD1 REV1

Predmet: Osobitná správa Európskeho dvora audítorov č. 15/2020 s názvom
„Ochrana voľne žijúcich opeľovačov v EÚ: Iniciatívy Komisie nepriniesli
ovocie“
– závery Rady

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady k uvedenému predmetu v znení, ktoré Rada schválila na svojom 3 782. zasadnutí 17. decembra 2020.

**Osobitná správa Európskeho dvora audítorov č. 15/2020 s názvom „Ochrana voľne žijúcich
opeľovačov v EÚ: Iniciatívy Komisie nepriniesli ovocie“**

– závery Rady

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE

PRIPOMÍNAJÚC

- závery Rady o zlepšení skúmania osobitných správ Dvora audítorov v súvislosti s postupom udeľovania absolutória¹;
 - opatrenia, ktoré už prijala Európska komisia na ochranu opeľovačov, najmä iniciatívu EÚ zameranú na opeľovače², v ktorej sa stanovujú strategické ciele a súbor opatrení na riešenie úbytku opeľovačov v EÚ;
 - závery Rady o stratégii EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030³ a o stratégii „z farmy na stôl“⁴; ZDÔRAZŇUJÚC význam týchto stratégií pre ochranu opeľovačov:
1. VÍTA osobitnú správu Európskeho dvora audítorov č. 15/2020 s názvom „Ochrana voľne žijúcich opeľovačov v EÚ: Iniciatívy Komisie nepriniesli ovocie“ a SÚHLASÍ s jej závermi o potrebe posilniť rámec a politiky na ochranu opeľovačov v EÚ;

¹ 7515/00 + COR 1.

² 9744/18 – COM(2018) 395.

³ 12210/20.

⁴ 12099/20.

2. ZDÔRAZŇUJE kľúčovú úlohu opel'ovačov pre zdravé ekosystémy a potravinovú bezpečnosť a potrebu zvrátiť ich úbytok; BERIE NA VEDOMIE, aj vzhľadom na rastúce obavy verejnosti týkajúce sa úbytku voľne žijúcich opel'ovačov, zistenie Dvora audítorov, že existuje naliehavá potreba vynaložiť úsilie na zvrátenie pozorovaných trendov riešením ich hlavných príčin, ktoré identifikovala Medzivládna vedecko-politická platforma pre biodiverzitu a ekosystémové služby vo svojej hodnotiacej správe o opel'ovačoch, opel'ovaní a potravinárskej výrobe (správa IPBES o opel'ovačoch);
3. ZDÔRAZŇUJE, že na zabezpečenie konzistentnosti medzi rôznymi politickými opatreniami a nástrojmi, ktoré majú vplyv na ochranu voľne žijúcich opel'ovačov, ako sú zelená dohoda EÚ so stratégiou EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030 a stratégiou „z farmy na stôl“, právne predpisy o pesticídoch a spoločná poľnohospodárska politika (SPP), bude potrebná úzka spolupráca a primerané využívanie zdrojov;
4. PODPORUJE návrh Dvora audítorov využívať ciele nástroje financovania, ako je LIFE, na ochranu voľne žijúcich opel'ovačov a na zlepšenie ich biotopov v rámci oblastí sústavy Natura 2000, ako aj mimo nich; a POTVRDZUJE, že pochopenie a meranie biodiverzity, boj proti jej strate, udržiavanie ekosystémov v dobrom stave a ich obnova si bude vyžadovať značné verejné a súkromné investície na vnútroštátnej i európskej úrovni;

Posúdenie potreby osobitných opatrení pre voľne žijúce opel'ovače

5. VÍTA odporúčanie Dvora audítorov posúdiť potrebu ďalších opatrení na riešenie príčin úbytku opel'ovačov, ktoré nie sú zohľadnené v súčasnej iniciatíve EÚ zameranej na opel'ovače; v tejto súvislosti VÍTA zámer Komisie uskutočniť preskúmanie iniciatívy EÚ zameranej na opel'ovače do konca roka 2020 a na tomto základe zvážiť následné opatrenia týkajúce sa opel'ovačov na rok 2021;

6. UZNÁVA potrebu rámca riadenia a monitorovania v celej EÚ s cieľom účinne monitorovať a posudzovať stav a trendy opel'ovačov, vplyv hlavných faktorov zodpovedných za ich úbytok a príslušných politík EÚ, ako aj vplyv opatrení na ochranu a obnovu uvedených v smernici o biotopoch na druhy opel'ovačov; v tejto súvislosti VYZÝVA Komisiu, aby v spolupráci s členskými štátmi čo najskôr vytvorila takýto rámec a vymedzila podrobné ciele a ukazovatele týkajúce sa kľúčového záväzku stratégie EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030 „Zvráti sa trend úbytku opel'ovačov“;
7. ZDÔRAZŇUJE, že je dôležité riešiť nedostatok vedomostí prostredníctvom rozšíreného výskumu, vrátane výskumu na úrovni EÚ, zameraného na súčasný stav opel'ovačov a ich biotopov, ako aj na faktory ich úbytku, s cieľom pomôcť pri vypracúvaní účinných opatrení na ich zvýšenie; v tejto súvislosti BERIE NA VEDOMIE správu IPBES o opel'ovačoch; ZDÔRAZŇUJE, že je potrebné aktualizovať európsky červený zoznam, pokiaľ ide o ohrozené druhy opel'ovačov EÚ;

Lepšie začlenenie opatrení na ochranu voľne žijúcich opel'ovačov do politických nástrojov EÚ zameraných na ochranu biodiverzity a poľnohospodárstvo

8. SÚHLASÍ s odporúčaním Dvora audítorov, aby sa opatrenia na ochranu voľne žijúcich opel'ovačov lepšie začlenili do nástrojov strategického plánovania na riadenie lokalít sústavy Natura 2000; NABÁDA členské štáty, aby do svojich viacročných prioritných akčných rámcov zahrnuli opatrenia zamerané na opel'ovače a ich biotopy; KONŠTATUJE, že pri posudzovaní týchto opatrení by sa mali zohľadniť biologické a geografické charakteristiky každej lokality, ako aj iné ciele ochrany druhov a biotopov; ďalej NABÁDA členské štáty, aby do svojich národných stratégií a akčných plánov v oblasti biodiverzity zahrnuli opatrenia týkajúce sa opel'ovačov;

9. VÍTA zámer Komisie zohľadniť výsledky preskúmania iniciatívy EÚ zameranej na opel'ovače pri vykonávaní SPP po roku 2020;
10. KONŠTATUJE, že v návrhoch SPP po roku 2020 sa predpokladajú príslušné intervencie prostredníctvom kondicionality, ekologických režimov a agroenvironmentálnych opatrení v oblasti klímy, pri ktorých sa očakáva, že budú mať pozitívny vplyv na voľne žijúce opel'ovače; a VYZÝVA členské štáty a Komisiu, aby zabezpečili začlenenie opatrení, ktoré majú pozitívny vplyv na opel'ovače, do strategických plánov SPP;

Zlepšenie ochrany voľne žijúcich opel'ovačov v procese hodnotenia rizík pesticídov

11. SÚHLASÍ s Dvorom audítorov v tom, že je potrebná lepšia ochrana voľne žijúcich opel'ovačov v procese hodnotenia rizík pesticídov a počas fázy používania pesticídov; VÍTA zámer Komisie vypracovať lepšie harmonizované ukazovatele rizika s cieľom jasnejšie odrážať riziká a vplyv používania prípravkov na ochranu rastlín na zdravie ľudí a zvierat a životné prostredie;
12. PODPORUJE odporúčanie Dvora audítorov vypracovať pracovný plán pre vývoj vedecky podložených testovacích metód a špecifických cieľov ochrany pre voľne žijúce opel'ovače; VYZÝVA členské štáty, aby ďalej podporovali rozvoj testovacích metód pre pesticídy so zameraním na voľne žijúce opel'ovače vrátane vývoja na medzinárodnej úrovni (napr. OECD, FAO); UZNÁVA, že súčasné metódy sa zameriavajú najmä na domestikované včely medonosné a čmele; a ZDÔRAZŇUJE, že v tejto súvislosti by sa mali lepšie zväziť voľne žijúce včely a iné opel'ovače;

13. VYZÝVA Európsky úrad pre bezpečnosť potravín (EFSA) a Komisiu, aby sa v prebiehajúcom preskúmaní usmerňovacieho dokumentu o včelách zaoberali osobitnými cieľmi ochrany divých včiel a ostatných opel'ovačov v rámci projektu na vypracovanie metodiky na stanovenie konkrétnych cieľov ochrany pre posudzovanie environmentálnych rizík pesticídov; a VYZÝVA Komisiu a členské štáty, aby doplnili ciele ochrany voľne žijúcich opel'ovačov do jednotných zásad hodnotenia a povoľovania prípravkov na ochranu rastlín a začlenili ciele ochrany voľne žijúcich opel'ovačov do procesu hodnotenia biocídov; v tejto súvislosti SÚHLASÍ s odporúčaním Dvora audítorov, aby úrad EFSA zrevidoval usmerňovací dokument o hodnotení rizika prípravkov na ochranu rastlín pre včely z roku 2013⁵; ZDÔRAZŇUJE, že pri prebiehajúcej revízii usmerňovacieho dokumentu z roku 2013 by sa mala zachovať vysoká úroveň ochrany domestikovaných a voľne žijúcich včiel;
14. SÚHLASÍ s názorom Dvora audítorov, že núdzové povolenia musia byť vždy primerane odôvodnené, aby odrážali potrebu individuálnych povolení, a mali by obsahovať konkrétne informácie o vykonávaných činnostiach s cieľom nájsť alternatívne riešenia;
15. VYZÝVA členské štáty a Komisiu, aby ďalej podporovali intenzívnejšie využívanie integrovanej ochrany proti škodcom a uprednostňovali nechemické metódy a techniky kontroly škodcov pred používaním pesticídov, pričom prioritu majú nízkorizikové pesticídy s menším vplyvom na voľne žijúce opel'ovače; ZDÔRAZŇUJE, že v tejto súvislosti je potrebná aj podpora výskumu; a PODČIARKUJE, že dostupnosť takýchto riešení je dôležitá pre európskych poľnohospodárov a malo by sa podporovať ich vhodné využívanie v prospech poľnohospodárstva aj životného prostredia.

⁵ https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/3295?utm_source=rss&utm_medium=rss.